

بررسی تکرارپذیری اندازهگیری قدرت عضلات فلکسور و اکستنسور گردن توسط دستگاه ایزومتر ۲

*دکتر اصغر رضا سلطانی^۱، امیر احمدی^۲، دلشناد امامی^۳، سید طه لاجوردی^۳، دکتر فرشاد اخوتیان^۴

چکیده

هدف: با کمک وسایل اندازهگیری قدرت عضله می‌توان نیروی یک گروه عضلانی را اندازهگیری کرد. از طرف دیگر برای تعیین اثرات برنامه‌های درمانی و یا آموزشی به روشهای اندازهگیری با قابلیت تکرارپذیری صحیح و قابل استناد نیاز می‌باشد.

هدف از این مطالعه: تعیین میزان تکرارپذیری مقادیر اندازهگیری شده قدرت ایزومتریک عضلات گردن بوسیله دستگاه ایزومتر ۲ بود.

روش بررسی: در یک مطالعه تحلیلی ۳۷ فرد سالم غیر ورزشکار (۱۸ مرد و ۱۹ زن) بین سالین ۲۵-۳۱ (سال) با انتخاب تصادفی در این مطالعه شرکت کردند. از یک Load Cell جدید که بر روی دستگاه قدیم نصب شده بود استفاده شد. قدرت ایزومتریک عضلات فلکسور و اکستنسور گردن در زمانها و روزهای مختلف و به کمک دو نفر تست کننده با استفاده از وسیله جدید (دستگاه ایزومتر ۲) اندازهگیری شد.

یافته‌ها: نتایج تکرارپذیری در تستهای inter-trial, test-retest, inter-rater بین ۰/۰۸ < ICC < ۰/۰۲ و ۰/۰۵ < sw < ۰/۰۱ (گردن در تست‌های آماری مختلف با هم مطابق بوده و از درجه بالایی از اعتبار برخوردار است. اختلاف معنی دار آماری در میزان قدرت عضلات گردن که در زمانها و روزهای مختلف اندازهگیری شده بودند وجود نداشت. قدرت انقباض ماکریزم ارادی داوطلبین بطور مشخصی در مردان بیشتر از زنان بود (۰/۰۰۱ < P). قدرت عضلات فلکسور و اکستنسور گردن در زنان به ترتیب ۰/۴۶ و ۰/۳۰٪ نسبت به مردان بود).

نتیجه‌گیری: در این مطالعه ما از دستگاه جدیدتری (ایزومتر ۲) نسبت به دستگاه قدیمی (ایزومتر) استفاده کردیم. اندازهگیریهای قدرت ایزومتریک عضلات گردن که بوسیله دستگاه ایزومتر ۲ بدست آمد بصورت یک روش مفید برای اندازهگیری قدرت عضلات فلکسور و اکستنسور گردن ظاهر گردید.

کلید واژه‌ها: قابلیت تکرارپذیری / ایزومتریک / عضلات گردن / نیرو / فلکسور / اکستنسور

- ۱- دکترای فیزیوتراپی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- ۲- دانشجوی دکترای فیزیوتراپی دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- ۳- کارشناس فیزیوتراپی، دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- ۴- دکترای فیزیوتراپی، استاد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۲/۲۲
تاریخ پذیرش مقاله: ۸۵/۴/۲۸

*آدرس نویسنده مسئول:
تهران، خیابان دماوند، روبروی بیمارستان بوعلی، دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، گروه فیزیوتراپی. تلفن: ۰۷۷۵۶۱۷۲۱-۴

*E-mail: arezasoltani@yahoo.com

درمانی متنوع بود اما مشاهده کردند که برنامه درمانی شامل ورزش درمانی فعال به نظر می‌رسد که از سایر روش‌های درمانی در درمان اختلالات گردن مؤثرتر است (۹).

یلينن و روسکا (۱۹۹۴) يك برنامه توانبخشی خاص را برای ناراحتی‌های گردن استفاده کردند و بدنبال استفاده از دستگاه تست قدرت ایزومتریک عضلات گردن، بهبودی چشمگیری در نیروی عضلات گردن را نشان دادند (۱۰). آنها همچنین نشان دادند که این بهبودی در نیروی عضلات گردن با کاهش درد و ناتوانی به صورت قابل ملاحظه‌ای رابطه دارد. بنا براین به نظر می‌رسد که استفاده از یک دستگاه استاندارد با قابلیت تکرارپذیری بالا، در اندازه‌گیری‌های مکرر در امور توانبخشی ضروری باشد. بدنبال این مطلب ما دستگاه اخیر را در فاصله زمانها و روزهای متواتی آزمایش نموده ایم تا بتوان از نتایج این مطالعه برای ارزیابی بیماران مبتلا به گردن درد و یا برای ارزیابی نتایج درمان بر روی عوارض گردن درد استفاده نمود.

هدف مطالعه حاضر سنجیدن میزان تکرارپذیری دستگاه تازه طراحی شده اندازه‌گیری قدرت ایزومتریک عضلات گردن می‌باشد. با عنایت به اینکه وجود چنین دستگاهی با دقت اندازه‌گیری بالا برای اندازه‌گیری دقیق قدرت عضلات و نیز جهت ارزیابی نتایج درمان، ضروری بنظر می‌رسد. پارامترهای مورد ارزیابی در این مطالعه شامل اندازه‌گیری قدرت عضلات فلکسور و اکستنسور گردن بوده است.

توجه اصلی در این مطالعه آشکار کردن میزان و دامنه تغییرات واقعی در اندازه قدرت عضلات گردن در طی اندازه‌گیری‌های مکرر می‌باشد.

روش بررسی

در این آزمایش که مطالعه‌ای تحلیلی است ۳۷ داوطلب سالم (۱۸ مرد ۱۸-۲۵ سال و ۱۹ زن ۱۹-۲۵ سال) در تعیین قابلیت تکرارپذیری inter-trial و ۱۴ داوطلب برای مطالعه تعیین تکرارپذیری test-retest و ۱۰ داوطلب در مطالعه تکرار پذیری inter-rater شرکت نمودند. تمامی شرکت کنندگان از دانشجویان یا کارمندان ساکن شهر تهران بودند که با انتخاب تصادفی در مطالعه شرکت داده شدند.

معیار انتخاب افراد مورد مطالعه شامل: عدم سابقه اختلال شنوایی، عدم اختلال عملکرد مفصل گیجگاهی - فکی، عدم اختلالات عصبی - عضلانی گردن مثل محدودیت دامنه حرکتی، درد و اسپاسم، ضایعات نخاعی، جراحت عضلانی و اسپاسم‌های عضلانی تحت تأثیر دارو بود. نمونه‌هایی که ورزش یا برنامه Fitness ورزشی داشتند به نحوی که این برنامه عضلات گردن و شانه را طی ۳ ماه پیش درگیر کرده

مقدمه

قدرت به عنوان حداکثر گشتاور نیروی عضله در حین انقباض ماکزیم داوطلب (MCV)^۱ تعریف می‌شود (۱).

میلر و نلسون (۱۹۷۳) با کمک یک وسیله اندازه‌گیری قدرت عضله، توانستند نیروی یک گروه عضلانی را اندازه‌گیری کنند. از طرف دیگر برای تعیین و کنترل اثرات برنامه‌های آموزشی روی عضلات اکستنسور پشت در افراد سالم از وسایل اندازه‌گیری قدرت عضلانی استفاده شده است و بدنبال آن گزارش شده که به کمک یک برنامه آموزشی - ورزشی خاص می‌توان قدرت عضلات پشت را به طور مؤثری افزایش داد (۲). در مطالعه پولاک (۱۹۹۳) بهبودی قابل ملاحظه‌ای در قدرت ایزومتریک عضلات اکستنسور گردن بدنبال یک دوره تمرینات ورزشی در دامنه کامل حرکتی گزارش شده است. در این مطالعه نیز از وسیله اندازه‌گیری قدرت عضلات گردن برای ارزیابی افزایش قدرت عضلات اکستنسور استفاده شده است (۳).

در مطالعاتی دیگر لو باخ (۱۹۷۶) و استاووت و داهر (۱۹۹۴) از طریق مقایسه قدرت ایزومتریک عضلات گردن در زنان و مردان نشان دادند که قدرت عضلات فلکسور و اکستنسور گردن در زنان به طورنسبی بترتیب ۶۱٪ و ۴۴٪ قدرت مردان بود (۴،۵). با استفاده از دستگاه اندازه‌گیری قدرت عضلات گردن در مطالعه‌ای دیگر اثر سن روی میزان قدرت عضلات گردن در زنان و مردان ارزیابی و نشان داده شده که قدرت فلکسور و اکستنسور عضلات گردن در مردان با افزایش سن ممکن است بین ۲۰-۲۵ درصد بیشتر نسبت به زنان کاهش یابد (۶). از طرف دیگر با کمک استفاده از دستگاه اندازه‌گیری قدرت عضلانی در ورزشکاران می‌توان تفاوت‌های قدرت عضلانی را در بین ورزشکاران یک رشته نشان داد و نیز احتمال بروز صدمات ورزشی در بین آنها را پیش بینی نمود (۷).

در زمینه توانبخشی نیز برای اندازه‌گیری قدرت عضلات گردن و مؤثر بودن کارایی آموزش و تمرینات توانبخشی در از بین برد و بهبودی عملکرد عضلات گردن از وسایل اندازه‌گیری قدرت عضلانی استفاده شده است (۸-۱۰).

سیلورمن و همکاران (۱۹۹۱) نشان دادند بیمارانی که از گردن درد و ناتوانی ناراحت هستند فلکسورهای گردنی ضعیف تری نسبت به گروه کنترل دارند (۸). لووسکا و کینان (۱۹۹۳) دو روش درمانی فیزیکی برای گردن دردناشی از کار را با یکدیگر مقایسه کردند (۹). بدین ترتیب که در یک مطالعه follow up یکساله به کمک ورزش دینامیک، توانستند افزایش قابل ملاحظه‌ای را در قدرت عضلات اکستنسور گردن مشاهده نمایند. هرچند که متدها شامل استفاده از تکنیکهای

عنوان شد که سه مرتبه MVC (اکستنشن و فلکشن گردن که هر کدام ۲-۳ ثانیه ادامه داشت و بین آنها ۱ دقیقه فاصله وجود داشت) انجام دهنده. روش تست برای همه نمونه‌ها مشابه و یکسان بود (شکل ۱).
شکل ۱ - پوزیشن نمونه در حالیکه گردن و سر در نوترال قرار داشت

در تعیین تکرارپذیری inter-trial تستها دومرتبه در یک روز با یک ساعت فاصله بین آنها و در تعیین تکرارپذیری test-retest تستها در دو روز جداگانه با یک هفته فاصله زمانی و در همان ساعت مشابه انجام شدند. تست کنندگان دو دانشجوی (مرد و زن) فیزیوتراپی بودند که به طور یکسان آموزش دیده بودند.

متدهای آماری معمول برای برآورد میانگین‌ها و انحراف معیارها استفاده شدند. در تمام اندازه‌گیری‌های تکرارپذیری از روش‌های آماری ICC^۱ و CV%^۲ و Sw^۳ بین نمونه‌ها استفاده شد. ICC از طریق تجزیه واریانس یکطرفه محاسبه گردید (۱۱). این متده در مقالات معتبر عنوان یک راه ارزیابی برای سنجش تکرارپذیری یک مقیاس طی دو یا چندین مرتبه‌اندازه‌گیری مختلف مطرح می‌شود.

درصد CV از طریق معادله $[100 \times (\text{SD}/\text{mean})]$ محاسبه شد. بین آزمونهای تکرار پذیری inter-trater، inter-rater و test-retest می‌توان گفت که Sw مقیاسی است برای تعیین تکرارپذیری که بواسطه آن درجات گوناگونی از قابلیت تکرارپذیری یک اندازه‌گیری مشخص بدست می‌آید (۱۲). Sw در اندازه‌های متريک (عددی) ارزش زیادی دارد زیرا در اينصورت ميزان خطاي اندازه‌گيری در همان واحد مورد استفاده بيان می‌شود ($\text{Sw} = \text{SD} \times 1-\text{ICC}$). در اين مطالعه برای هر Sw ۹۰ درصد confidence interval (دراصد اطمینان) در نظر گرفته شد (۱۳).

علاوه برای اينكه تفسير Sw آسانتر شود SDD (smallest detectable difference)

بود نيز از مطالعه کثار گذاشته شدند. بعلاوه نمونه هايي که بيماريهاي سيستميک داشتند و امكان داشت عملکرد نرمال عضلات را تحت تأثير قرار دهد نيز در اين مطالعه شرکت داده نشدند. پس از اخذ رضايانame کتبی تستهاي فيزيكى مثل Distraction ، Compression ، گردن، تستهاي مفصل گيجگاهي - فكي، تست حس، تست رفلکسهاي عصبى - عضلانى اندام فوقاني، تستهاي دامنه حرکتى و تستهاي قدرت عضلانى اندام فوقاني و گردن روی آنها انجام شد. با وسائل اندازه‌گيری آنتروپومتریک معمول قد و وزن نمونه‌ها اندازه‌گيری شد و انداكس توده بدنی از طریق نسبت وزن به محدود قد برآورد شد. میانگین، انحراف معیار، دامنه سنی و مشخصات آنتروپومتریک افراد مورد مطالعه در جدول ۱ منظور شده است.

جدول ۱ - میانگین، انحراف معیار، دامنه سنی و مشخصات

آنتروپومتریک افراد مورد مطالعه

BMI	قد	وزن	سن	تعداد	جنسیت
۲۲/۸(۲/۶)	۱۷۹/۵(۵/۲)	۷۱/۳(۸/۸)	۲۱/۶ (۱/۹)	۱۸	مرد
۱۹/۳-۲۸/۴	۱۶۷/۰-۱۸۷/۰	۶۰/۰-۹۳/۰	۱۸/۰-۲۵/۰		
۲۰/۸(۲/۶)	۱۶۱/۸(۷/۳)	۵۴/۵(۶/۲)	۲۰/۸۹(۱/۳)	۱۹	زن
۲۶/۲-۱۷/۳	۱۵۰/۰-۱۷۵/۰	۴۵/۰-۶۷/۰	۱۹/۰-۲۵/۰		

نيريوي ايجاد شده توسط عضلات فلکسور و اکستنسور گردن توسط وسیله جدیدی که به اين منظور طراحی شده بود (دستگاه ايزومتر ۲، ساخته شده در دپارتمان فيزيوتراپي دانشگاه علوم پزشکي شهريل بهشتی) محاسبه گردید. كالibrاسيون دستگاه هر روز قبل از تست با load ثابت واستاندارد شده‌اي انجام می‌شد. نمونه‌ها در حالیکه گردن و سر آنها در پوزیشن نوترال (میانه) قرار داشت می‌نشستند. برای اندازه‌گيری قدرت اکستنشن گردن، load cell در مقابل استخوان پس سري و برای اندازه‌گيری قدرت فلکشن گردن، در مقابل پيشاني قرار مي‌گرفت. در تمام اندازه‌گيری‌ها هر دست روی پاها و بازوها نزديك بدن بودند. هر دوران در Adduction و ۹۰ درجه Flexion و زانوها در Extension و هر دو پاروي زمين قرار داشتند. بريدگي جناغي، چانه و نوك بيني در خط عمودي قرار گرفتند و خطى که قاعده بيني و پس سر را بهم متصل می‌نمود در سطح افقی بود. سطح صندلي هم در سطح افق بود . قفسه سينه و لگن توسط دو كمربند در محاذات خار استخوان كتف و ستيغ ايلياك محکم شدند. بمنظور گرم گردن، نمونه‌ها ۲-۳ انقباض ضعيف تراز حداکثر (sub maximal) در عضلات گردن قبل از هر MVC انجام می‌دادند. به نمونه‌ها توصيه می‌شد که در هنگام انجام تست، اندام فوقاني و اندام تحتاني خود را ريلكس نمایند و به آنان

1 - Infraclass Correlation Coefficient

2 - Coefficient of Variation

3 - Standard Deviation Within Subjects

جدول ۳ - میانگین و انحراف معیار قدرت اکستنشن و فلکشن عضلات گردن و نسبت فلکشن به اکستنشن (Flex./Ext.)

نسبت Flex./Ext.	اکسنسشن	فلکشن	تعداد	جنسیت
۱۸	مرد	۱۵۱/۱۲(۳۸/۳)	۹۶/۷(۳۳/۷)	۰/۶۵(۰/۱)
	زن	۷۰/۶-۲۰۸/۰	۵۱/-۰-۱۷۷/۶	۰/۳۸-۰/۹۹
۱۹		۷۹/۸(۱۸/۸)	۲۹/۸(۸/۰)	۰/۴۵(۰/۱)
		۳۰/۴-۹۷/۱	۱۶/۷-۴۷/۱	۰/۲۳-۰/۶۶

همبستگی بین MVC اندازه‌گیری شده در بین دو زمان مختلف، دو روز متفاوت و بین تست کنندگان مختلف برای هر دو گروه عضلات فلکسور و اکستنسور گردن بطور معنی داری بالا بود (0.001 < p < 0.03 و 0.075 < r squared < 0.1).
شکل‌های ۲، ۳ و ۴ نتایج Scatter plotting و R squared را برای هر دو تست عضلات فلکسور و اکستنسور در فاصله زمانی بین روزها و آزمایش کننده‌ها نشان می‌دهد.

دھن

در این مطالعه میزان تکرار پذیری مقادیر قدرت عضلات گردن بوسیله دستگاه اندازه گیری جدید (ایزو متر ۲) که نمونه تکمیل شده دستگاه ایزو متر است (۱۵) مورد محاسبه قرار گرفت. در دستگاه جدید از Load Cell جدیدتری استفاده شده و مونیتور دستگاه قابلیت نشان دادن و نگهداری مقادیر حداکثر را دارد. در روش‌های آماری متعدد بکار برده شده و در تمام اندازه گیری‌ها میزان CC بدست آمده با درصد CV و با اندازه گرهای، بدست آمده از طبقه Sw مطابقت نشان دادند.

Sw در مقالات گذشته بعنوان یک شاخص مهم میزان تکرارپذیری که خطاهای را تخمین می‌زند توصیه شده است و کم بودن Sw نشان دهنده بالا بودن تکرارپذیری می‌باشد (۳). در یک برنامه follow up درمانی و یا تمرینی می‌توان با کمک محاسبه Sw اندازه‌گیری‌های درست و نادرست را از هم جدا نمود (۱۶).

در ارزیابی توانبخشی، نتایج Sw خیلی مهم می‌باشند. برای مثال با محاسبه میزان SDD آزمایش کننده‌ای که می‌خواهد پیشرفت بیماران خود را تخمین بزند با این روش محاسبه قابل است تغییرات حقیقی صورت گرفته را از تغییرات کاذب جدا نماید. این بدین معنی است که جزئی‌ترین تغییرات قابل مشاهده باید به اندازه کافی کوچک باشند که بتوانند تغییرات واقعی را که بدبناial یک دوره درمان و یا یک دوره تمرینات ورزشی بدست آمدند را تأیید نماید. SDD در اندازه‌گیری‌های نیروی عضلانی در افراد سالم نشان داد که تنها تغییرات بیشتر از

یا کوچکترین تفاوت قابل مشاهده) از طریق رابطه $SDD = Sw \times \sqrt{1/96} \times 2$ محاسبه گردید(۱۴). از آزمون زوج t-test برای مقایسه تفاوت‌های اندازه‌گیری شده بین حداکثر قدرت‌های بدست آمده توسط اولین و دومین تست کننده و نیز مقایسه اندازه‌گیری‌ها در بین زمانها و روزهای مختلف و نیز بین قدرت استانشون و فلکشن در بین زنان و مردان استفاده شد.

از آزمون‌های R squared و Scatter plotting، Person's product-moment برای تعیین ارتباط بین اندازه‌گیری قدرت‌های عضلانی تست شده در دو زمان و دو روز متفاوت و توسط دو تست کنندۀ متفاوت استفاده شد. نرم‌افزار SPSS برای همه تجزیه‌های آماری به کار رفت و دقت تمام محاسبات آماری در حدکمتر از ۵ درصد خطای آورده شدند.

مافته‌ها

نتایج مربوط به تکرارپذیری inter-rater, test-retest و inter-trial در جدول ۲ منظور شده است. تفاوت‌های معنی داری در اندازه قدرت عضلات در زمانها و روزهای مختلف وجود نداشت.

تکرارپذیری اندازهگیری در بین تست کنندگان، نتایج تکرارپذیری اندازهگیری‌های Sw و درصد CV درجه بالایی از تکرارپذیری اندازهگیری قدرت عضلات گردن را بین آزمون گران نشان می‌دهد. هیچ تفاوت آشکاری بین اندازه‌های گرفته شده از قدرت عضلات توسط اولین و دومین تست کننده وجود نداشت.

جدول ۲- نتایج آزمون های ICC و CV% با ۹۵ درصد درجه اطمینان (SW) مربوط به قدرت استثنی و فلکشن عضلات گردن

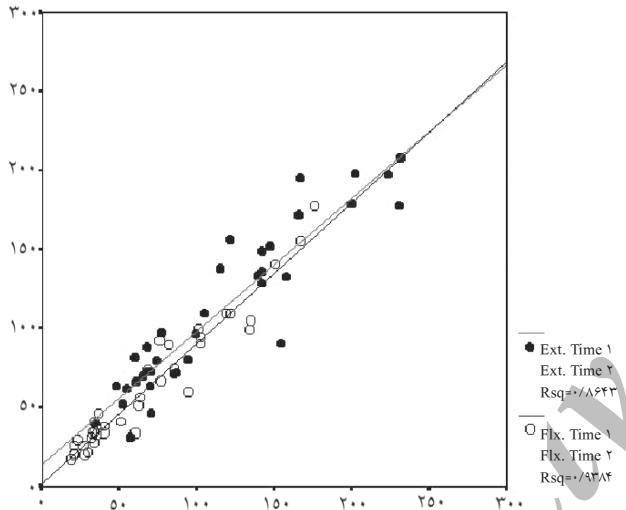
SDD (N)	SW (95%-CI) (N)	Sw (N)	CV %	ICC	تعداد	نکارا پذیری
۸/۳	±۲/۴	۲/۵	۹/۸	۰/۹۳	۳۷	اکستنشن فلکشن
۶/۲	±۳/۰	۲/۲	۸/۴	۰/۹۶	۳۷	
۱۰/۱	±۷/۱	۳/۶	۰/۹	۰/۹۸	۱۴	اکستنشن فلکشن
۱۲/۰	±۹/۲	۳/۱	۹/۲	۰/۹۵	۱۴	
۱۶/۴	±۱۱/۰	۰/۱	۱۵/۳	۰/۸۶	۱۰	اکستنشن فلکشن
۹/۱	±۰/۹	۳/۰	۹/۶	۰/۹۶	۱۰	

اندازه قدرت عضلات گردن زنان در اکستنشن و فلکشن به ترتیب $30/8$ % و $46/1$ % نسبت به قدرت عضلات گردن مردان بوده. همچنین نسبت Flexion / Extension در مردان وزنان به ترتیب $65/0$ و $45/0$ بود (جدول ۳). مردان تست شونده بطور معنی داری عضلات قوی تری نسبت به زنان داشتند ($P < 0/05$).

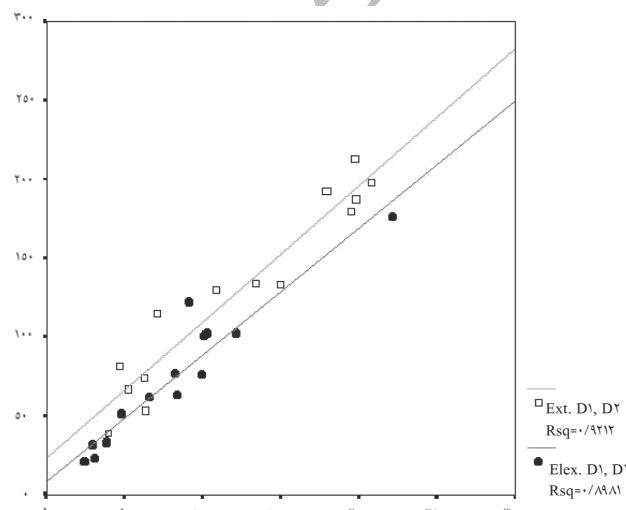

با تعیین درجه خطای اندازه‌گیری دستگاه مزبور دارای اهمیت زیادی در اندازه‌گیری‌های فیزیوتراپی و توانبخشی می‌باشد. از آن جهت که دستگاه‌های مختلف دارای خطای اندازه‌گیری متفاوتی هستند آنچه که در مورد این دستگاه‌ها اهمیت دارد سنجش مقدار خطای آنهاست چرا که در اندازه‌گیری‌های قبل و بعد از درمان می‌توان با آگاهی از مقدار خطای مزبور را از تغییرات واقعی در نتیجه درمان جدا کرد و بطور قاطع در مورد کارایی یک متدرمانی اظهار نظر نمود.

شکل ۲ - نتایج R^2 و Scatter plotting برای هر دو تست عضلات فلکسور و اکستنسور اندازه‌گیری شده در دو زمان متوالی

شکل ۳ - نتایج R^2 و Scatter plotting برای هر دو تست عضلات فلکسور و اکستنسور اندازه‌گیری شده در دو روز مختلف

$N=5/5$ (بین ۵-۱۰ درصد میانگین قدرت عضلانی) می‌تواند بعنوان تغییرات واقعی در هنگام اندازه‌گیری قدرت عضلات گردن بدنبال یک برنامه توانبخشی و یا تمرینی در نظر گرفته شوند. در مقایسه با مطالعات دیگر مقدار SDD مطالعه ما تقریباً ۵٪ مقادیری است که اخیراً بوسیله استریمپاکوس و همکاران در سال ۲۰۰۴ بدست آمده است (۱۷).

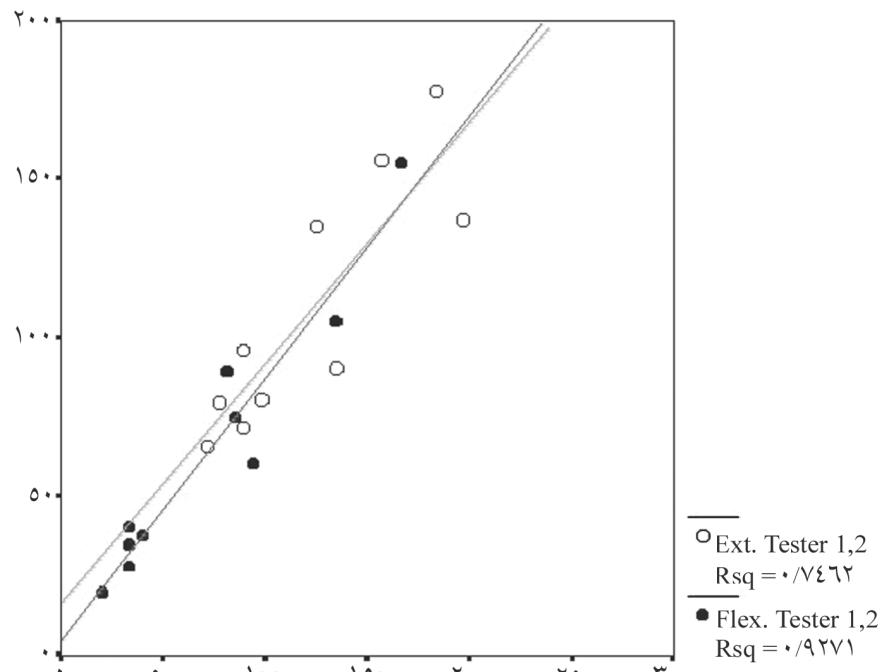
در اندازه‌گیری تکرارپذیری این مطالعه، خطاهای بیولوژیک مؤثر در اندازه‌گیری کم بود زیرا تکرارپذیری در تمام نمونه‌ها بالا بوده است ($ICC=0.94$). نتایج محاسبه مقدار درصد CV در فاصله عددی مقدار قابل قبول برای یک سیستم بیولوژیکی یعنی بین ۱۵-۱۰٪ که توسط استاکر (۱۹۸۵) مطرح شده بود قرار داشت (۱۸). درصد قابلیت تکرارپذیری inter-rater بعنوان معیار پایه ای جهت اندازه‌گیری‌های objective محسوب می‌شود. نتایج این مطالعه نشان داد که تفاوت معنی دار آماری در اندازه‌گیری قدرت عضلات گردن درین دو تست کننده وجود نداشت. بالا بودن قابلیت تکرارپذیری بین آزمونگرها نشانگر این است که آزمونگرهای مختلف تفاوت زیادی در اندازه‌گیری قدرت عضلانی نخواهند داشت. این سازگاری، امکان استفاده از تست ایزومتریک عضلات گردن را توسط دستگاه ایزومتر در زمینه ارزیابی‌های توانبخشی و درمان فیزیکی افزایش می‌دهد. مقادیر آماری که از محاسبه قابلیت تکرارپذیری inter-trial, test-retest به دست آمد نشان داد که اندازه‌گیری قدرت اکستنشن و فلکشن گردن به میزان قابل توجهی بطور مشابه تکرار شده است. نتایج درصد CV بدست آمده از مطالعه inter-trial با یافته‌های یلین و همکاران (۱۹۹۹) که در مورد عضلات فلکسور و اکستنسور بود مطابقت داشت اما در مطالعه ذکر شده هیچ گونه پارامتری از Sw یا دیگر پارامترهای اندازه‌گیری که بیانگر درجه خطای اندازه‌گیری باشد رائه نشده است (۱۹). بعلاوه مطالعاتی که توسط روسکا و یلین (۱۹۹۴) در مورد قابلیت تکرارپذیری اندازه‌گیری قدرت عضلات گردن در یک گروه از بیماران مبتلا به گردن درد انجام شده است قادر اندازه‌گیری SDD می‌باشد (۲۰). در مطالعه حاضر قدرت عضلات مردان بیشتر از زنان بود هرچند که سن افراد مورد مطالعه بین ۱۸-۲۵ سال بود اما مطالعات مشابه نشان می‌دهند که تفاوت جنسیتی افراد از نظر قدرت عضلات گردن نسبت به تغییرات سنی غالب است (۱۹).

نتیجه‌گیری

در این مطالعه دستگاه اندازه‌گیری قدرت عضلات گردن بطور بارزی دارای قابلیت تکرارپذیری بالا بوده است. نتایج این تکرارپذیری همراه

شکل ۴ - نتایج R squared و Scatter plotting برای هر دو تست عضلات فلکسور و اکستنسور اندازه گیری شده بوسیله دو تست کننده

منابع:

- Miller D I, Nelson R C. Biomechanics of sport. Philadelphia: Lea & Febiger, 1973, pp 1-4.
- Graves J E, Pollock M L, Foster D, et al. Effect of training frequency and specificity on isometric lumbar extension strength. Spine 1990; 15: 504-509.
- Pollock M L, Graves J E, Bamman M M, et al. Frequency and volume of resistance training, Effect on cervical extension strength. Arch Phys Med Rehabil 1993; 74: 1080-1086.
- Laubach L. Comparative muscular strength of men and woman: A Review of the Literature. Aviation, Space and Environmental Medicine 1976; 47: 534-542.
- Staudte H W, Duhr N. Age and sex-dependent force-related function of cervical spine. Eur Spine J 1994; 3: 155-161.
- Jordan A, Mehlsen J Bulow P M, et al. Maximal isometric strength of the cervical musculature in 100 healthy volunteers. Spine 1999; 13: 1343-1348.
- Rezasoltani A, Ahmadi A, Ylinen J. Cervical muscle strength measurement in two groups of elite Greco-Roman and free style wrestlers and a group of non-athletic subjects. Br J Sports Med 2005; 39:440-443
- Silverman J L, Rodrigues A A, Agre J C. Quantitative cervical flexor strength in healthy subjects and in subjects with mechanical neck pain. Arch Phys Med Rehabil 1991; 72: 679-681.
- Levoska S, Keinanen-Kiukaanniemi S. Active or passive physiotherapy for occupational cervicobrachial disorders? A comparison of two treatment methods with a 1-year follow-up. Arch Phys Med Rehabil 1993; 74: 425-430.
- Ylinen J, Ruuska J. Clinical use of neck isometric strength measurement in rehabilitation. Arch Phys Med Rehabil 1994; 75: 465-469.
- Haas M. Statistical methodology for reliability studies. J of Man and Physiol Ther 1991; 14: 119-128.
- Domholdt E. Physical therapy research: principle and application. Philadelphia: W.B. Saunders Company, 1993: 153-157.
- Bland JM, Altman DG. Measurement error. British Medical Journal 1996, 313: 744-744.
- McNemar Q. Physiological statistics. 3th edition, New York: John Wiley and Sons Inc., 1962, pp 145-158.
- Rezasoltani A, Ahmadi A, Vihko V. The Reliability of Measuring neck muscle strength with a neck muscle force measurement device. J Phys Ther Sci 2003;15 :7-12
- Hinderer S R, Hinderer K A. Quantitative methods of evaluation. In: J.A. Delisa and B.A. Gans (Eds.), Rehabilitation medicine, principle and practice. Philadelphia: J.B. Lippincott Company 1993: 106
- Strimpakos N, Sakellari V, Gioftsos G, Oldham J. Intratester and intertester reliability of neck isometric dynamometry. Arch Phys Med Rehabil 2004;85: 1309-16
- Stokes M. Reliability and repeatability of methods of measuring muscle in physiotherapy. Physiotherapy Practice 1985; 1: 71-76.
- Ylinen J, Rezasoltani A, Julin M, Virtapohja H, Malkia E. Reproducibility of isometric strength: measurement of neck muscles. J Clin Biomech 1999; 14, 217- 219.